

Warszawa 22 maja 2023 r.

Protokół posiedzenia Komitetu Nauk Historycznych PAN z 22 maja 2023 r.

Porządek obrad posiedzenia.

1. Wykład: *Nowoczesność: dramat Polski, dramat ludzkości? Refleksje historyczne* – prof. dr hab. Tomasz Kizwalter
2. Informacja o działalności KNH od ostatniego posiedzenia oraz informacje bieżące – prof. dr hab. Tomasz Schramm
3. Wolne głosy.

Posiedzenie otworzył Przewodniczący Komitetu Nauk Historycznych PAN prof. dr hab. Tomasz Schramm. Po powitaniu zebranych Przewodniczący poinformował, że pierwszym punktem spotkania będzie wykład prof. dr hab. Tomasza Kizwaltera *Nowoczesność: dramat Polski, dramat ludzkości? Refleksje historyczne*.

Po wykładzie głos w dyskusji zabrało kilku członków Komitetu m.in. prof. prof. Wojciech Iwańczak, Andrzej Zakrzewski i Dariusz Stola. Na zakończenie prof. Tomasz Schramm krótko podsumował dyskusję i podziękował wykładowcy.

W punkcie drugim Przewodniczący przypomniał, że powoli zbliżają się nowe wybory do Komitetu Nauk Historycznych oraz tym samym dobiega końca kadencja obecnego składu Komitetu. Zasady i termin wyborów określi Zebranie Ogólne członków PAN, które odbędzie się w czerwcu br. Pojawił się też oficjalnie projekt nowej ustawy o PAN, który znajduje się na stronie PAN (<https://pan.pl/ustawa-pan/>).

Podsumowując działalność KNH od ostatniego plenarnego posiedzenia Przewodniczący podkreślił, że główna aktywność KNH odbywa się w Komisjach, które są ważnym elementem oddolnej samoorganizacji środowiska, a które działają bardzo dynamicznie.

Przewodniczący przypomniał, że po 8 grudnia 2022 roku KNH podjął następujące uchwały:

nr 1/2023 w sprawie ewaluacji działalności naukowej w latach 2017-2021, w tym miejscu Przewodniczący przywołał jedno ze zdań tej uchwały wskazujące, że warunki ewaluacji powinno się „podać do wiadomości przed rozpoczęciem procesu ewaluacyjnego. Należy zauważyć, że od roku trwa nowy okres ewaluacyjny, a dotychczasowe kryteria nie uległy modyfikacji”. Przewodniczący podkreślił, że czas dalej płynie, a środowisko nie wie czy i ewentualnie jak będą zmieniane zasady ewaluacji. Przewodniczący przekazał też w tym miejscu głos prof. Małgorzacie Karpińskiej, która poinformowała, że wedle słów prorektora Uniwersytetu Warszawskiego w MNiE dyskutowane są pewne zmiany zasad ewaluacji m.in. w kwestii sposobu liczenia liczby N oraz listy punktowanych czasopism, ale na razie nie ma, ani bliższych szczegółów tych zmian, ani tym bardziej decyzji.

Kolejne przyjęte przez KNH uchwały to: nr 2/2023 w sprawie powołania przez Ministra Edukacji i Nauki połowy składu Rady Narodowego Centrum Nauki w grudniu 2022 r. oraz nr 3/2023 w sprawie poparcia dla uchwały Rady Naukowej Instytutu Filozofii i Socjologii PAN z dnia 26 kwietnia 2023 r. Ponad to Prezydium KNH PAN w dniu 12 maja 2023 r. podjęło uchwałę w sprawie medialnej wypowiedzi Ministra Edukacji i Nauki dr. hab. Przemysława Czarnka, który stwierdził w radiowej wypowiedzi w dniu 9.05.2023 r., że: "jeśli pod tym listem, który jest rzekomo w obronie nauki (...) podpisało się kilkuset naukowców, to też analizujemy z jakiej uczelni to jest i będziemy na to reagować", podtrzymując stanowisko wyrażone w uchwale Komitetu Nauk Historycznych PAN nr 3/2023.

W związku z tym prof. Dariusz Stola zaproponował przyjęcie przez walne posiedzenie KNH PAN uchwały popierającej to ostatnie stanowisko Prezydium. Podkreślał, że swoboda badań naukowych jest szczególną wartością i dobrze byłoby mocno to podkreślić. Przy aprobacie zebranych Przewodniczący zaproponował głosowanie na uchwałą:

„Komitet Nauk Historycznych PAN przyjmuje za swoją uchwałę Prezydium KNH z 12 maja br. o treści: wobec radiowej wypowiedzi ministra Przemysława Czarnka w d. 9 maja, w której stwierdził m.in. >jeśli pod tym listem, który jest rzekomo w obronie nauki (...) podpisało się kilkuset naukowców, to też analizujemy z jakiej uczelni to jest i będziemy na to reagować<, Prezydium Komitetu Nauk Historycznych PAN oświadcza, że podtrzymuje stanowisko wyrażone w uchwale

Komitetu Nauk Historycznych PAN nr 3/2023”. Uchwała została podjęta jednogłośnie.

W ramach ostatniego punktu posiedzenia prof. Mateusz Bogucki poinformował o trudnej sytuacji „Wiadomości Numizmatycznych” periodyku wydawanego pod egidą KNH PAN. Czasopismo to najpewniej będzie zmuszone zakończyć swe istnienie, bowiem PAN rezygnuje z dofinansowywania publikacji wychodzących w formie papierowej. Prof. Bogucki podkreślał, że obecność niszowego, ale bardzo istotnego dla nauki czasopisma w bibliotekach jest absolutnie niezbędna. Takie pisma jak „Wiadomości Numizmatyczne” są ważnym repozytorium wiedzy i cennym katalogiem odkryć naukowych. W związku z tym na wniosek Przewodniczącego KNH PAN przyjął uchwałę następującej treści: „Komitet Nauk Historycznych wyraża przekonanie, że wśród czasopism naukowych publikowanych w obszarze nauk humanistycznych istnieje kategoria pełniąca, obok dostarczania stale postępującej wiedzy, także rolę dokumentowania kulturowego dziedzictwa ludzkości. Publikowanie, przy bardzo niewielkich nakładach finansowych, takich czasopism w wersji papierowej poszerza i wzmacnia ich rolę jako repozytorium owego dziedzictwa. Z tego względu Komitet Nauk Historycznych PAN z głębokim przekonaniem wspiera starania o zachowanie tej formy istnienia czasopism, wskazanych z należytą odpowiedzialnością”. Uchwała została przyjęta jednogłośnie.

Wobec braku dalszych głosów Przewodniczący zakończył posiedzenie.

prof. dr hab. Tomasz Schramm

prof. dr hab. Małgorzata Karpińska

Przewodniczący

Sekretarz

Komitetu Nauk Historycznych PAN

Komitetu Nauk Historycznych PAN